

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Evy Lukotkové v právní věci žalobce **D. O.**, nar. ..., státní příslušnost ..., bytem ... zastoupeného Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem společnosti Hladík & Tauber, advokátní kancelář v. o. s., se sídlem 602 00 Brno, Příkop 6, proti žalované **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem 140 21 Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 26. 4. 2012, č. j. ...

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26. 4. 2012, č. j. ... bylo zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení správního orgánu I. stupně – Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, Regionálního oddělení pobytu cizinců Brno, ze dne 16. 8. 2011, č. j. ... o zastavení řízení ve věci žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem zaměstnání podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., a usnesení správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

Žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle Směrnice 2004/114/ES s platností od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011.

Dne 12. 7. 2011 žalobce podal osobně u správního orgánu I. stupně žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Usnesením ze dne 16. 8. 2011, č. j. ... správní

orgán I. stupně řízení o žádosti žalobce zastavil podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., neboť tento podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn. Pokud žalobce hodlal podat žádost o změnu účelu pobytu, měl ji podat nejpozději do 30. 6. 2011, tedy v době stávajícího platného povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce doložil, že byl v pracovní neschopnosti do 5. 7. 2011 a podání žádosti v zákonné lhůtě zabránilo mu důvody na jeho vůli nezávislé ve smyslu § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., a pokud tento důvod odpadl, byl tak povinen učinit do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů, což se s ohledem na datum podání žádosti nestalo. Předmětné usnesení bylo doručeno zplnomocněnému zástupci žalobce 19. 8. 2011.

S tímto usnesením žalobce nesouhlasil, podal proti němu včas odvolání, kde především namítal porušení procesních práv žalobce. Správní orgán I. stupně nevyhověl žádosti právního zástupce odvolatele k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 správního řádu, a že správní orgán I. stupně žádost odvolatele jako opožděnou zamítl s odvoláním na ust. § 45 zákona č. 326/1999 Sb.

Správní orgán I. stupně konstatoval, že žádost žalobce o změnu účelu pobytu byla podána již 16. 6. 2011, nicméně žalobce ji zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a tudíž se tak stalo v rozporu s ust. § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb., neboť žádost musí být podána osobně, jinak řízení o ní nemohlo být zahájeno. Žalobce byl informován vyrozuměním ze dne 28. 6. 2011, č. j. ..., žalobce proti tomuto vyrozumění podal dne 9. 8. 2011 podání označené jako odvolání účastníka proti usnesení – vrácení žádosti ze dne 28. 6. 2011 a dané podání bylo posouzeno dle jeho skutečného obsahu jako stížnost podle § 175 správního řádu a bylo postoupeno správnímu orgánu I. stupně k vyřízení. Z právé uvedeného se žalobce nemůže dovolávat dobrodiní § 47 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., které by ovšem ostatně v posuzovaném případě nemělo vliv na pozdní podání žádosti o změnu účelu pobytu. Dále odkázal správní orgán I. stupně i žalovaná na ust. § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., že v případě, že podání žádosti ve lhůtě zabránilo důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů.

Podle odst. 2 výše uvedeného ustanovení, pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobému pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odst. 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.

Správní orgány vzhledem k výše uvedenému vycházely z toho, že pracovní neschopnost končila žalobci 5. 7. 2011, žádost osobně byla podána u správního orgánu až 12. 7. 2011 tudíž po uplynutí tří denní lhůty stanovené v § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., a proto postupoval správní orgán I. stupně podle ust. § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., kdy usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn“.

Proti prvostupňovému odvolání bylo z výše popsaných důvodů zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Proti rozhodnutí žalované podal žalobce dne 22. 5. 2012 žalobu, kde především namítal, že bylo porušeno jeho ústavní právo na spravedlivý proces v tom, že napadené rozhodnutí nemá náležitosti rozhodnutí podle ust. § 69 odst. 1 správního řádu a je podepsáno pouze předsedou sedmého senátu a nevypovídá nic o dalších členech tohoto senátu a byl zbaven procesních práv ověření si řádného obsazení senátu, jejich odborné způsobilosti či možnost posouzení event. podjatosti některé z úředně oprávněných osob. Dále vznesl výslovnou námitku, že v rozporu s ust. § 170 b) odst. 2 zákona o pobytu cizinců žalovaná nebyla řádně obsazena, když nerozhodoval potřebný počet externích členů v senátu.

Správní orgán I. stupně žalobce nevyzval k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a ani žalobci nedal možnost k věci se vyjádřit.

Nesouhlasí s usnesením o zastavení řízení dle ust. § 169 zákona o pobytu cizinců, neboť je meritorním rozhodnutím ve věci samé. Polemizuje s pojmy usnesení jednak dle správního řádu a jednak dle o.s.ř.

Postupem správních orgánů nemohl splnit svoji povinnost, totiž vznést své námitky.

Správní orgány zastávají názor, že žádost byla opožděná, přičemž vycházejí ze dvou skutečností: a) jednak předchozí povolení k pobytu skončilo již 30. 6. 2011, b) při zohlednění doby nemoci lhůta k podání žádosti končila dne 11. 7. 2011. Tento názor správních orgánů je nesprávný a neodpovídá skutkovému stavu a ani zákonu.

Žalobce se dostavil dne 11. 7. 2011 na pracoviště OAMP Brno Hněvkovského k podání žádosti, resp. zjištění stavu věci a tak podobně. Pracovníci OAMP však žádost nepřevzali, ale pouze přivolali pracovníky cizinecké policie, kteří na místě omezili žalobce na osobní svobodu a potažmo zahájili se žalobcem řízení o správním vyhoštění, které je vedeno pod sp. zn. Vzhledem k tomu, že pracovníci správního orgánu žádost nepřijali a naopak byl omezen na své svobodě nelze přičítat k tíži žalobce.

Dále nesouhlasí s posouzením tří denní lhůty pro podání žádosti osobně u správního orgánu I. stupně. Setrvává na svém stanovisku, že lhůta podání žádosti mohla uplynout až dne 12. 7. 2011 a nikoliv již 11. 7. 2011. Do 5. 7. 2011 byl žalobce nemocen. Následující den 6. 7. byl státním svátkem. Prvním pracovním dnem byl 7. červenec, pátek 8. července 2011 není možno zohlednit, neboť nejde o pracovní den, neboť pracoviště OAMP Brno v tento den nepřijímá a koná pouze tzv. úkoly na vyzvání. Dny 9. a 10. července byly sobota a neděle, tudíž druhým pracovním dnem bylo tedy pondělí 11. července 2011, kdy se skutečně žalobce dostaví osobně na pracoviště správního orgánu své záležitosti řešit, avšak byl omezen na osobní svobodě a žádost podat nemohl. Třetím pracovním dnem tedy bylo úterý 12. července a nyní žalobce již skutečně s úspěchem žádost podal.

Dále žalobce namítá, že je účelovým tvrzením správního orgánu, že žalobce byl oprávněn pobývat na území ČR pouze do 30. června 2011. Žalobce ještě před uplynutím tohoto povolení podal žádost, která byla doručena prostřednictvím držitele poštovní licence Ministerstva vnitra, OAMP, pracoviště Brno, Hněvkovského dne 16. 6. 2011 vedené pod sp. zn. Řízení o této žádosti dosud není pravomocně skončeno. Dle žalobce řízení stále běží, proto se na žalobce vztahuje fikce oprávněnosti pobytu dle zákona o pobytu cizinců. Tuto žádost spolu s přílohami správní orgán I. stupně vrátil žalobci přípisem ze dne 28. 6. 2011, č. j. ..., a to s odůvodněním, že žádost nebyla podána osobně.

Žalobce se odvolává na výslovné upozornění pracovníky OAMP, že není problém žádost poslat poštou, ale již žalobce nebyl poučen o povinnost doplnit žádost v tom smyslu, že se do 5-ti dnů musí dostavit osobně na pracoviště OAMP. Na tuto skutečnost žalobce již upozorňoval 11. 7. 2011, když se dostavil osobně na pracoviště správního orgánu I. stupně, o čemž zprostředkovaně svědčí skutečnost, že téhož dne 11. července 2011 tuto skutečnost rovněž sdělil cizinecké policii (protokol o vyjádření účastníka ve věci vyhoštění). Není možno opomenout poučení o takovéto podstatné náležitosti a potom skutečnost klást k tíži samotného účastníka.

Proti vrácení žádosti podal žalobce odvolání, které dosud nebylo dle názoru žalobce skončeno. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci tomuto orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 25. července 2012 konstatovala, že žalobce na svých procesních právech nebyl nikterak zkrácen, neboť podle § 15 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje. Ze spisového materiálu však nevyplývá, že by žalobce o sdělení této informace jakkoliv požádal. Co se týče možnosti, že bylo rozhodnutí vydáno podjatou osobou, nelze automaticky usoudit na nezákonnost daného rozhodnutí s ohledem na ust. § 89 odst. 2 věty třetí zák. č. 500/2004 Sb., správní řád. Komise dále uvádí, že má-li žalobce pochybnosti o počtu členů senátu a jejich erudici v posuzované věci byli členové senátu Mgr. J. B., JUDr. Mgr. L. J. a JUDr. P. V.

Žalovaná odmítla další námitku žalobce, že nebyl zkrácen na svých procesních právech podle § 36 odst. 3 správního řádu, neboť nedostal možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Měl na mysli, že se nemohl vyjádřit před správním orgánem I. stupně, kde žalovaný byl povinen žalobce vyzvat, aby se ve věci vyjádřil.

Žalovaná zdůrazňuje, že v posuzovaném případě správní orgán I. stupně pouze hodnotil oprávněnost podání žádosti ze strany žalobce, nikoliv důkazní materiál, který v projednávaném případě ani správní orgán I. stupně nijak neshromažďoval. S odkazem na soulad se závěrem Městského soudu v Praze č. j. 6Ca 326/2007-48 ze dne 30. 11. 2010 by výzva k vyjádření se k náležitostem žádosti, kterou předložil samotný žalobce, představovala čistě formální úkon ze strany správního orgánu I. stupně.

Dále žalovaná odkázala na ust. § 36 odst. 3 správního řádu, kdy tuto povinnost správního orgánu nový zákon z roku 2004 omezil na tzv. meritorní rozhodnutí (rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8A 388/2011 – 41 ze dne 10. 5. 2012).

K námitce nesprávného počítání třídní lhůty ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalovaná uvádí, že z ust. § 45 odst. 1 věta první zákona č. 326/1999 Sb., je cizinec, který hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Z uvedené zákonné dikce je patrné, že cizinec je povinen zažádat o změnu účelu pobytu v průběhu povoleného pobytu na území ČR. Podmínku povoleného pobytu na území nelze ovšem směřovat s fikcí platnosti daného pobytového oprávnění, kterou předvídá § 47 odst. 2 cit. zákona. Fikce platnosti pobytového oprávnění pouze chrání cizince před právními důsledky spojenými s uplynutím doby platnosti stávajícího pobytového oprávnění, tj. dobrovolným vycestováním z území či nuceným vyhoštěním, do doby pravomocného rozhodnutí o podané žádosti. Podmínka podání žádosti o změnu účelu pobytu podle § 45 odst. 1 věty první, zák. č. 326/1999 Sb., je ovšem vázána na pobyt povolený a nikoliv na pobyt platný.

Žalovaná vychází ze skutečností, že současně se žádostí ze dne 12. 7. 2011 žalobce doložil do řízení potvrzení od lékaře, ze kterého jednoznačně vyplývá, že v období od 13. 6. do 5. 7. 2011 byl nemocen. Vzhledem k tomu, že v podání žádosti o změnu účelu pobytu v zákonem stanovené lhůtě žalobci zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, mohl předmětnou žádost podle § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., podat do tří pracovních dnů po zániku těchto důvodů, tedy do 11. 7. 2011 včetně. Žalobce tuto žádost podal až 12. 7. 2011, tedy jeden den po lhůtě k tomu určené.

Komise zdůrazňuje, že tvrzení žalobce je zřejmě účelové, neboť nelze přehlédnout skutečnost, že žalobce si dne 22. 6. 2011 v době nemoci osobně převzal rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Brně. Uvedené poznání vede komisi k závěru, že byl-li žalobce schopen převzít předmětné rozhodnutí, byl rovněž schopen se dostavit ke správnímu orgánu I. stupně za účelem osobního podání žádosti o změnu účelu pobytu. Ve světle těchto skutečností poté první den třídní lhůty podle § 47 odst. 1 věty druhé zákona o pobytu cizinců připadá na 23. 6. 2011 a poslední den lhůty k podání žádosti pak připadalo na den 27. 6. 2011. Jakékoliv spekulace žalobce nezapočítávání pátku 8. 7. 2011 do uvedené třídní lhůty je tudíž s ohledem na právě uvedené liché. Tvrzení žalobce, že mu bylo dne 11. 7. 2011 zabráněno v podání žádosti, aniž by jakkoliv unesl břemeno důkazní o této skutečnosti, je nedůvodné.

K další námitce žalovaného žalovaná uvádí, že ze spisového materiálu bylo zjištěno, že dne 16. 6. 2011 byla správnímu orgánu I. stupně doručena prostřednictvím provozovatele poštovních služeb žádost žalobce o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.

Vzhledem k tomu, že § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat osobně, což se v posuzovaném případě nestalo a proto byl vyrozuměn ze dne 28. 6. 2011, č. j. ... informován o tom, že nebyly splněny podmínky pro zahájení správního řízení o žádosti a současně žalobci zaslal

žádost zpět spolu se všemi doloženými doklady. Vyrozumění bylo žalobci doručeno 30. 6. 2011.

9. 8. 2011 žalobce proti výše označenému vyrozumění podal odvolání, které nazval „odvolání proti usnesení“ vrácení žádosti ze dne 28. 6. 2011 výše uvedené značky, které bylo posouzeno jako stížnost podle § 175 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., z následujících důvodů:

Podle § 169 odst. 14 zák. č. 326/1999 Sb., je nutné žádost o povolení k dlouhodobému pobytu (i žádost o změnu účelu pobytu) podat na příslušném regionálním pracovišti Ministerstva vnitra osobně. Osobní podání žádosti vylučuje nejenom podání žádosti v zastoupení cizince, ale rovněž podání v jakékoliv jiné formě, tj. např. elektronicky či prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Ust. § 169 odst. 14 cit. zákona je speciálním zákonným ustanovením k § 37 odst. 4 správního řádu, které obecně stanoví formy podání, ve správním řízení. Tato speciální právní úprava upravující podávání žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu není samoúčelná, ale reflektuje určitá specifika spojená s institutem povolení k dlouhodobému pobytu a rovněž cíle imigrační politiky ČR, mezi než patří např. snaha zabránit podávání žádostí cizinci, kteří se nelegálně zdržují na území ČR či předmětnou žádost podávají nedůvodně ze zahraničí. Také při osobním podání je možno upravit všechny skutečnosti, o nichž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.

Aby žádost měla zamýšlené procesní účinky, tj. způsobilá zahájit správní řízení, je nutné, aby dále splňovala náležitosti z hlediska obsahu a formy. K této problematice se vyslovil i NSS ve svém rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9Aps 6/2010-106. Zde NSS judikoval, s ohledem na ust. § 170 odst. 1 citovaného zákona, aby jakákoliv jiná forma podání žádosti o udělení víza než podání osobní, měla předpokládané procesní účinky a zahájila řízení o této žádosti, je nutno žádost o vízum současně spojit s jednoznačným požadavkem na upuštění od jejího osobního podání. Řízení o žádosti o udělení víza je tak zahájeno dnem, kdy taková žádost dojde zastupitelskému úřadu. Naproti tomu, pokud cizinec podá žádost o udělení víza např. prostřednictvím poštovní přepravy, aniž by v ní vznesl požadavek na upuštění od osobního podání, lze konstatovat, že k zahájení řízení o udělení víza vůbec nedošlo. Uvedenou formu podání totiž zákon o pobytu cizinců nepřipouští. Obdobně judikoval i ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2009 č. j. 9As 90/2008 – 70 publikovaný pod č. 2041/2010 Sb. NSS, ve které se podání v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu, které není následně do pěti dnů doplněno, nepřihlíží.

Z výše uvedeného vyplývá, že správní řízení nesplněním výše uvedených požadavků nemohlo být zahájeno a správní orgán I. stupně vyrozuměn ze dne 28. 6. 2011 žalobce pouze informoval o tom, že nebyly splněny podmínky pro zahájení správního řízení. Dané vyrozumění nelze z tohoto důvodu pokládat za rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ale za pouhé sdělení ve smyslu § 154 zák. č. 500/2004 Sb.

Žalovaná podané odvolání proti tomuto vyrozumění, které posoudila jako stížnost, postoupila správnímu orgánu I. stupně.

Z výše uvedených důvodů navrhla žalovaná, aby žalobu soud zamítl.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí z hledisek námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba důvodná není. Podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud bez nařízení jednání, když účastníci s tímto postupem souhlasili. Pokud se některý z účastníků ve lhůtě nevyjádřil, soud poučil účastníky o tom, že pokud se nevyjádří, má soud za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.

Soud posoudil žalobní námítky žalobce a ověřil si i všechny skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci správními orgány.

Udělení víza představuje konstitutivní rozhodnutí správního orgánu, na základě něhož vzniká cizinci právo ke vstupu a pobytu na území ČR za podmínek stanovených v zákoně o pobytu cizinců. Naopak v případě neudělení víza zůstávají tato práva cizinci upřena. V obou případech je rozhodnutí výsledkem posouzení žádosti správním orgánem, který je oprávněn autoritativně rozhodovat o udělení či neudělení víza.

Předmětem sporu v této projednávané věci je posouzení, zda napadené rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2012 bylo provedeno v souladu se zákonem.

Žalobce především namítal, že úkon správního orgánu nemá příslušnou formu rozhodnutí podle § 67 a 68 správního řádu a nebyl učiněn v průběhu správního řízení podle části druhé a třetí správního řádu. Takový úkon správního orgánu je třeba posuzovat primárně podle jeho obsahu, neboť i neformální úkon správního orgánu může být rozhodnutí v materiálním smyslu (např. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2008 č. j. 1Ans 5/2008 – 104).

Podle § 168 zákona o pobytu cizinců v platném znění se na postup správních orgánů v řízeních uvedených v tomto ustanovení nevztahují ustanovení správního řádu o správním řízení. Na postup správních orgánů v těchto taxativně vyjmenovaných řízeních se tedy přímo nepoužijí ustanovení části druhé a třetí správního řádu. Správní řád ovšem není vyloučen jako celek, v řízení pouze nelze postupovat bezprostředně podle části druhé a třetí správního řádu (rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5Ans 5/2011 – 221).

Podle § 177 odst. 2 správního řádu se v případech, kdy správní orgán provádí úkony, na které se nevztahují části druhá a třetí tohoto zákona, postupuje obdobně podle části čtvrté správního řádu označené souhrnnou rubrikou „Vyjádření, osvědčení a sdělení“. V souladu s citovaným ustanovením se tedy ve všech řízeních vyjmenovaných v § 168 zákona o pobytu cizinců uplatní část čtvrtá správního řádu. Ze zařazení do části čtvrté správního řádu vyplývá, že postupy uvedené v § 168 zákona o pobytu cizinců nejsou považovány za formální správní řízení ve smyslu § 9 správního řádu. Postup správního orgánu podle části čtvrté správního řádu je proto charakterizován nižší mírou formálnosti, než je tomu ve správním řízení podle části druhé a třetí správního řádu. V této souvislosti nelze nicméně opomenout § 154 správního řádu, který výslovně stanoví, že se při provádění úkonu podle části čtvrté správního

řádu postupuje vedle ustanovení této části také podle ustanovení části první správního řádu upravující zejména základní zásady činnosti správních orgánů.

Mezi řízení, která jsou podle § 168 zákona o pobytu cizinců vyloučena z režimu ustanovení správního řádu o správním řízení, je zařazeno také řízení podle § 30 zákona o pobytu cizinců, který upravuje podmínky pro udělení víza k pobytu nad 90 dnů. Správní orgán tedy v řízení o žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů postupuje primárně podle procesních předpisů obsažených přímo v zákoně o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců nepředepisuje specifickou formu ani obsahové náležitosti rozhodnutí, které je výsledkem řízení o žádosti o udělení víza. Úkony předvídané v tomto ustanovení např. sdělení o tom, že se žádosti nevyhovuje, nelze ztotožňovat s vlastním rozhodnutím správního orgánu ve věci.

K námitce žalobce, že tento byl na svých procesních právech zkrácen, lze konstatovat, že kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje. Ze spisového materiálu nevyplyvá, že by žalobce o sdělení této informace jakkoliv požádal, zástupce žalobce pouze požádal o nahlédnutí do spisu. Lze souhlasit s žalovanou, že za předpokladu, že by rozhodnutí bylo vydáno podjatou osobou, nelze automaticky usoudit na nezákonnost daného rozhodnutí s ohledem na § 89 odst. 2 věty třetí správního řádu. Ze spisového materiálu a evidence cizinců vyplývá, že žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle směrnice 2004/114/ES s platností od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011. Žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Pokud žalobce požadoval vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem, byl povinen podat si tuto žádost o vydání nového povolení v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, tj. do 30. 6. 2011.

Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že dne 16. 6. 2011 byla správnímu orgánu I. stupně doručena prostřednictvím provozovatele poštovních služeb žádost žalobce o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.

Ust. § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat osobně, což se v posuzovaném případě nestalo. Správní orgán I. stupně vyrozuměním č. j. ... ze dne 28. 6. 2011 informoval žalobce o tom, že nebyly splněny podmínky pro zahájení správního řízení o žádosti a současně žalobci zaslal žádost zpět spolu se všemi doloženými doklady. Uvedené vyrozumění bylo 30. 6. 2011 doručeno žalobci.

Žalobce toto vyjádření resp. vyrozumění označil jako usnesení a dne 9. 8. 2011 proti němu podal odvolání proti vrácení žádosti ze dne 28. 6. 2011. Toto tzv. odvolání bylo posouzeno jako stížnost podle § 175 odst. 1 správního řádu, které však nebylo vyhověno.

Zde soud k námitce žalobce musel posoudit toto vyjádření, zda odpovídá pojmu rozhodnutí. Pojem rozhodnutí je označením technickým a lze k němu vždy přistupovat z hlediska jeho obsahu a nikoliv formy, tj. třeba jej chápat v materiálním smyslu. Není tedy

podstatné, jak je příslušné rozhodnutí označeno (rozhodnutí, usnesení, rozsudek, jmenování, výměr, příkaz atd.), nýbrž skutečnost, že orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry navrhovatele, tj. tímto rozhodnutím došlo ke vzniku, změně nebo zániku oprávnění a povinnost fyzické nebo právnické osoby (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 16/96, in: Ústavní soud ČR: Sbírka náleží a usnesení, svazek 7, C. H. Beck, 1997, strana 327 a 328 a z novější judikatury obdobně usnesení spisové značky IV. ÚS 233/02, svazek 27, strana 327 a násl.).

Ačkoliv žalobce je toho názoru, že toto vyrozumění je rozhodnutím v materiálním smyslu, neboť obsah tohoto aktu je určující pro otázku, zda řízení o žádosti žalobce bylo zahájeno či nikoli, soud se s tímto názorem neztotožňuje. Naopak má za to, že ani přípis žalované ze dne 28. 6. 2011 rozhodnutím podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. tedy rozhodnutím v materiálním smyslu není. Ani tímto přípisem žalobci nebyla založena, změněna nebo zrušena ani nebyla závazně určena jeho práva, ani nebyly stanoveny žádné jeho povinnosti. Žalovaná vyjádřila pouze svůj právní názor na otázku, zda bylo zahájeno řízení o žádosti žalobce o dlouhodobý pobyt či nikoli a důsledkem tohoto přípisu však není žádný autoritativní zásah do práv a povinností žalobce. Tím, že byl žalobci vrácen tiskopis jeho žádosti o dlouhodobý pobyt se zdůvodněním, proč řízení o žádosti nepovažoval za zahájené, byl žalobce pouze poučen o právním názoru žalované, jiné právní důsledky však samotné doručení tohoto přípisu pro žalobce nemělo.

Podle § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců je nutné žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podat na příslušném regionálním pracovišti Ministerstva vnitra osobně. Při nesplnění požadavků osobního podání podle § 169 odst. 14 citovaného zákona, pokud nedojde ke splnění tohoto požadavku ve lhůtě uvedené ve druhé větě § 37 odst. 4 správního řádu, tedy pokud do 5-ti dnů od doručení není žádost učiněna jinak, než formou osobního podání žalobcem potvrzena právě touto formou. O tom byl žalobce Ministerstvem vnitra přípisem ze dne 28. 6. 2011 poučen. Správní orgán I. stupně proto vyčkal 5 dní od doručení žádosti, zda nedojde k jejímu potvrzení osobním podáním žalobce. Jelikož však k tomuto úkonu nedošlo, žalovaný vyrozuměl žalobce, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o žádosti, resp. že na žádost je třeba hledět, jakoby nebyla učiněna. Zároveň uvedl, že pokud žalobce žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu se změněným účelem za současného podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podá osobně nejpozději do 3 pracovních dnů od doručení sdělení, bude správní orgán považovat žádost žalobce za včas podanou ve smyslu § 47 odst. 1 věta druhá zák. č. 326/1999 Sb., a to i v případě, že by žádost byla podána po zákonné lhůtě uvedené v § 47 odst. 1 věta první téhož zákona. Žalobce se ani poté osobně se žádostí k jejímu podání nedostavil. (Uvedený výklad obsahuje i rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 5Ans 9/2012 – 35).

Dále NSS judikoval ve svém rozsudku ze dne 31. 5. 2011 č. j. 9Aps 6/2010 – 106 tak, že s odvoláním na ust. § 170 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o udělení víza s výjimkou diplomatického víza nebo zvláštního víza, prodloužení doby pobytu na území na krátkodobé vízum nebo doby platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad nebo policie může v odůvodněných případech od povinnosti podle předchozí věty upustit. Proto, aby jakákoliv jiná forma podání žádosti o udělení víza než podání osobní, měla předpokládané procesní účinky a zahájila řízení o této žádosti, je nutno žádost o vízum současně spojit s jednoznačným požadavkem na upuštění od jejího osobního podání. Řízení o žádosti o udělení víza je tak zahájeno dnem, kdy

taková žádost dojde zastupitelskému úřadu. Pokud cizinec podá žádost o udělení víza prostřednictvím poštovní přepravy, aniž by v ní vznesl požadavek na upuštění od osobního podání, lze konstatovat, že k zahájení řízení o udělení víza vůbec nedošlo. Uvedenou formu podání zákon o pobytu cizinců nepřipouští. Vzhledem k výše uvedenému správní orgán I. stupně vyrozuměním ze dne 28. 6. 2011 žalobce pouze informoval o tom, že nebyly splněny podmínky pro zahájení správního řízení. Dané vyrozumění tedy nelze z tohoto důvodu pokládat za rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ale za pouhé sdělení ve smyslu § 154 správního řádu.

Žadatel, zastoupený erudovaným advokátem, pokud hodlal podat si žádost o změnu účelu pobytu, měl vycházet ze zákona o pobytu cizinců (neznalost zákona neomlouvá a byl zastoupen právním zástupcem) žalobce přesto ještě komise upozornila, že na internetových stránkách Ministerstva vnitra ČR jsou uveřejněné detailní instrukce pro podávání žádostí po 1. 1. 2011 a rovněž následky nedodržení zákonem stanoveného postupu, mohl žalobce v případě jakýchkoliv nejasností konzultovat.

Lze tedy konstatovat, že procesní práva žalobce porušena nebyla a proto žalobní námitky v této části soud nepovažuje za důvodné.

Žalobce novou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území za účelem zaměstnání podal u správního orgánu I. stupně 12. 7. 2011 s tím, že přiložil k této žádosti potvrzení lékaře, že byl od 13. 6. do 5. 7. 2011 nemocen. Vzhledem k tomu, že v podání žádosti o změnu účelu pobytu v zákonem stanovené lhůtě žalobci zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, mohl předmětnou žádost podle § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., podat do tří pracovních dnů po zániku těchto důvodů, tedy do 11. 7. 2011 včetně. Jelikož tuto žádost podal až 12. 7. 2011, posoudil ji správní orgán jako podanou opožděně. Zde odkázal správní orgán I. stupně na ust. § 45 zákona o pobytu cizinců a v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedl, že pobyt se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platný. Dále vzhledem k datu podání této žádosti odkázal na ust. § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., dle něhož se řízení o žádosti usnesením zastaví, jestliže cizinec podal žádost o povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.

Platnost dlouhodobého pobytu byla stanovena žalobci od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011. Žádost byl žalobce povinen podat v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu tj. do 30. 6. 2011. Z ust. § 47 zák. č. 326/1999 Sb., odst. 1 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabránil důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. Vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

Žalobce dle předloženého potvrzení byl v pracovní neschopnosti do 5. 7. 2011 včetně. Následující den 6. 7. 2011 byl státní svátek, první pracovní den byl čtvrtek 7. 7., další pracovní den byl 8. 7., pak následovala sobota a neděle 9. a 10. 7. a posledním pracovním dnem bylo pondělí 11. 7. 2011. Proto správní orgán I. stupně řízení podle ust. § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., zastavil, neboť žádost podaná dne 12. 7. 2011 za účelem vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem byla podána opožděně.

Na základě podaného odvolání bylo vydáno rozhodnutí žalovanou, která odvolání žalobce, které obsahovalo obdobné námitky jako žalobní zamítla a potvrdila usnesení správního orgánu I. stupně s tím, že žalobce nevyvrátil svoje tvrzení o porušení jeho procesních práv a dále správní orgán II. stupně pochyboval o tom, že žalobce nemohl ve lhůtě podat žádost osobně u správního orgánu I. stupně když ze spisu vyplývá, že si dne 22. 6. 2011, tj. v době nemoci, osobně převzal rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Brně. Pokud byl schopen převzít si předmětné rozhodnutí u výše citovaného správního orgánu, byl rovněž schopen se dostavit ke správnímu orgánu I. stupně za účelem osobního podání žádosti o změnu účelu pobytu. Potom by ve světle těchto skutečností první den třídní lhůty podle § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., připadá na 23. 6. 2011 a poslední den lhůty k podání žádosti připadá na 27. 6. 2011. Spekulace žalobce, že se nezapočítává do pracovního dne pátek 8. 7. 2011, neboť údajně správní orgán I. stupně neúřadoval, jsou hodnoceny jako liché.

Po zjištění všech těchto skutečností soud je toho názoru, že žalobní důvody žalobce nejsou důvodné. Po vypořádání se s námitkami procesního charakteru krajský soud dospěl k závěru, že i tvrzení žalobce, že se dostavil k podání žádosti již dne 11. 7. 2011 na pracoviště OAMP Brno Hněvkovského k podání žádosti, resp. zjištění stavu věci a pracovníci OAMP však žádost nepřevzali, ale pouze přivolali pracovníky cizinecké policie, kteří omezili žalobce na osobní svobodu a potažmo zahájili se žalobcem řízení o správním vyhoštění je posouzeno jako účelové. Z připojeného správního spisu Policie Jihomoravského kraje, odbor cizinecké policie bylo zjištěno, z úředního záznamu ze dne 11. července 2011, že sice dne 11. 7. 2011 při provádění pobytové kontrole v Brně ulice Hněvkovského 65 v budově OAMP Brno byl žalobce zajištěn, k zajištění však došlo až v 17:30 hod a žalobce netvrdil, že by se na toto pracoviště správního orgánu I. stupně dostavil v jinou hodinu. Zřejmě v tomto případě skutečně ta žádost nemohla správním orgánem I. stupně od něho být převzata. Také není soudu jasné, proč žalobce nepodal tuto žádost hned první pracovní den, tj. ve čtvrtek 7. 7. 2011 a proč činí zodpovědný správní orgán I. stupně za to, že v pátek 8. 7. údajně neúřadoval a 11. 7. se dostavil k předání žádosti, až 17:30 hod. Z toho důvodu soud nepovažuje toto tvrzení za relevantní, považuje ho za účelové a žalobce skutečně nesplnil třídní lhůtu danou ustanovením v § 47 odst. 1 věta druhá zák. č. 326/1999 Sb. Na základě těchto zjištění správní orgány postupovaly v souladu s platnými právními předpisy a z obsahu správního spisu nevyplývá ani to, že by právnímu zástupci žalobce bylo znemožněno nahlédnout do písemností. Tento vyžadoval nahlédnutí do podkladů před vydáním rozhodnutí ale jednalo se o dobu, kdy žalobci byla přípisem vrácena nesprávně podaná žádost prostřednictvím pošty. V pozdějším období žádost o nahlédnutí do správního spisu se tam nenachází. Nenachází se zde ani důkaz toho, že by nějakým úkonem byla tato žádost znemožněna.

Na základě shora uvedených skutečností má soud za to, že v projednávané věci proběhlo řízení v souladu s platnými právními předpisy a tudíž žalobní námitky nebyly shledány důvodnými.

Z těchto důvodů soud dospěl k názoru, že žaloba důvodná není, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nebylo přiznáno. Žalovanému náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. března 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
předsedkyně senátu